

TÜZELÉS AKNAVETŐVEL ÁLLÓ CÉLOKRA

(Kazanyin alezredes, a Vojennij Vjesztnyik 1950. 6. számában megjelent cikke)

Cikkünkben azoknak a foglalkozásoknak egyikét írjuk le, melyeket a „rajparancsnokok tűzvezetési tudásának tökéletesítése“ céljából tartunk. Ezen a foglalkozáson az aknavetős katonákkal a rajparancsnok feladatát és szerepét oktatjuk, illetve gyakoroltatjuk. A foglalkozást a szakaszparancsnok vezeti. Továbbiakban a foglalkozás kiképzési módszereivel fogunk foglalkozni attól a perctől kezdve, mikor a foglalkozás vezetője kivezeti beosztottjait a gyakorlótérre.

A szakaszparancsnok a foglalkozás megkezdése előtt körülbelül az alábbi irányelveket (tárgyköröket) jegyzi fel magának:

- zárt tüzelőállás elfoglalása;
- irányzás a főlőirányba és a célra, tűzvezetési adatok előkészítése;
- tüzelés álló-célra, lőszerpótlás;
- tüzelőállásváltoztatás.

A szakaszparancsnok kérkezve a gyakorlótérre, közli a beosztottjaival a foglalkozás célját, ismerteti azokat a térképeket, melyek a foglalkozás tárgyköréhez tartoznak, majd megkezdí az oktatást.

Az oktatás elején röviden ellenőrzi, hogy a katonák ismerik-e a tüzelőállások fajait, hogy az egyes tüzelőállásoknak milyen követelményeket kell kielégíteni, majd rátér a tüzelőállások elfoglalásával kapcsolatos tevékenységek oktatására.

A kezelők a tüzelőállást előre meghatározott jelre, vagy vezényszóra foglaltják el. Mindkét esetben a kezelőszemélyzet rejtve foglalja el a tüzelőállást és tűzkésszé teszi a vetőt.

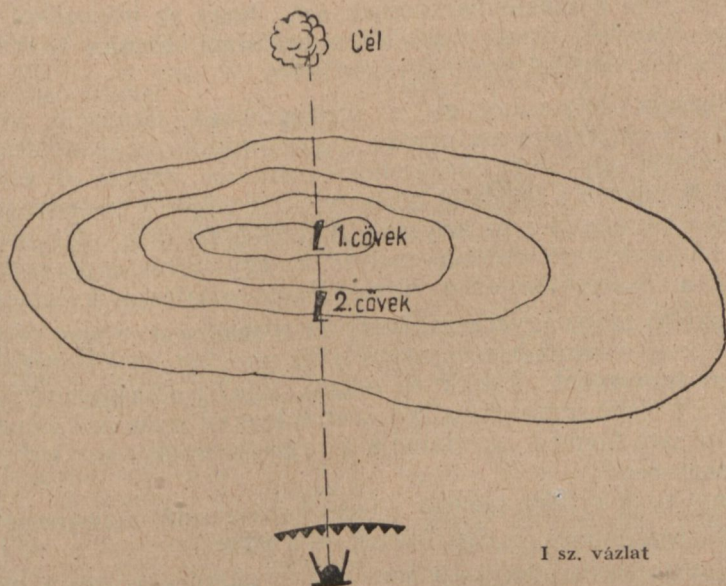
Ezután a szakaszparancsnok kijelöl egy honvédet rajparancsnoknak, egy másikat kezelőnek és parancsot ad nekik a tüzelőállás elfoglalására. A rajparancsnok vezényel, a foglalkozás vezető pedig figyel, hogy a kezelő hogyan használja ki a terepet a tüzelőállás rejtett elfoglalása céljából. Ha az oktató meggyőződött arról, hogy a kezelő helyesen hajfotta végre feladatát, a vető tűzkésszé tételét gyakoroltatja vele.

Természetesen az oktató ezelőtt részletesen megmagyarázza a lőutasítás megfelelő előírásai szerint azt, hogy hogyan kell az aknavetőt tűzkésszé tenni.

Ennél a gyakorlatnál a szakaszparancsnok minden kezelőnél ellenőrzi azt, hogy helyesen hajtja-e végre a számára előirt tevékenységet. Ha valamelyik raj súlyosabb hibát követ el a foglalkozásvezető megismételteti veük a gyakorlatot.

Ezután a szakaszparancsnok egy másik honvédet jelöl ki rajparancsnoknak s ismerteti vele az aknavetőnek alapirányba való állításához szükséges ténykedéseket. A rajparancsnok emmagyarázza erre, hogy az aknavetőt kétféleképpen lehet alapirányba állítani: durván szemmel, vagy kicövekeléssel. Ennek szemléltetésére a parancsnok azonnal kijelöl egy tereptárgyat, parancsot ad az irányzónak, hogy állítsa be a vetőt. Kicövekeléssel úgy állítjuk be a vetőt, hogy először leverünk egy cöveket arra a helyre, ahonnan legjobban látszik a cél. Ezután elindulunk a tüzelőállás irányába és azon a ponton, ahol a célt még látjuk s a tüzelőállást már

látjuk, ismét leverünk egy cöveket. A két cövek közti iránynak természetesen meg kell egyeznie a tüzelőállás és a cél közti iránnyal. (lásd 1. sz. vázlat).

I sz. vázlat

Mivel ezt a módszert elsajátítani elég nehéz, a szakaszparancsnok a begyakoroltatásra, az előírt időn belül 10—15 percet használjon még fel.

Ha a szakaszparancsnok meggyőződött arról, hogy a honvédek mindkét módszert tökéletesen elsajátították, áttér az aknavetőnek a célra való beállításához szükséges tevékenység oktatására. Megmagyarázza az irányzási módokat, azt gyakorlatilag is bemutatja, egyidejűleg elmondja az elvégzendő tevékenységet.

— Szemmel beirányozni az aknavetőt, mondja a foglalkozás vezetője, — annyit jelent, hogy a vető csövet minden műszer felhasználása nélkül irányítjuk a cél középre. A cső hosszanti fehér vonala tehát a cél középre néz.

Ezután a foglalkozás vezetője megjelöli a célt, kijelöl egy honvédet rajparancsnoknak, egy másikat kezelőnek, parancsot ad nekik az aknavető beirányozására. Az irányzást többször elvégezteti velük, mindig más és más célra, ha meggyőződött arról, hogy már megtanulták, akkor áttér a következő módszerre.

Az irányzás többi módszerét is először elmagyarázza majd begyakoroltatja. Legtöbb időt a szögmérővel való beirányozásra fordítja.

A következő kérdés a tűzvezetési adatok előkészítése. A foglalkozásvezető elmondja, hogy a lövés leadásához milyen adatok megállapítása szükséges: A lőtávolság megállapítása, a töltet kiválasztása (a távolságnak megfelelően), az oldal megállapítása s az irányzék állítása a távolságnak megfelelően.

Mindezt a szakaszparancsnok gyakorlatilag is bemutatja. Megmagyarázza, hogy a távolságot becsléssel állapítjuk meg. Abból a célból, hogy minél pontosabban becsülhessük a távolságot, célszerű, ha közeli tereptárgyról kiindulva becsüljük meg a távolságot távoli tereptárgyakon

keresztül egészen a célig. A töltetet a lőtáblázatból, a távolságnak megfelelően választjuk ki.

Megmutatja a szakaszparancsnok azt, hogy az irányzékot hogyan kell az egyes távolságoknak megfelelően beállítani. Ezután áttér ennek a műveletnek a honvédekkel való begyakorlására.

A kiképzés folytatásaként a tűzmegnyitást elrendelő vezényszót oktatja. Először sajátmaga mutatja be a gyakorlatot, majd minden katonával gyakoroltatja úgy a rajparancsnok, mint az irányzó tevékenységét. Ha valamelyik honvéd a feladatot hibásan hajtja végre a szakaszparancsnok kijavítja, újra bemutatja neki helyesen. A továbbiakban a foglalkozásvezető azokat a ténykedéseket oktatja, melyek az egyeslövés, a gyorstűz, a tűzbeszűntetés, a lőszerpótlás és a tüzelőállás-változtatással kapcsolatosak.

Az oktató megmagyarázza, hogy az egyeslövést milyen vezényszóra adjuk le, hogy az irányzó minden egyes lövés után köteles ellenőrizni és újra bejátszani az irányzékot. Ezután az oktató kijelöi a rajparancsnokot, az irányzót és a kezelőt, megadja a célt s az irányzást gyakoroltatja váltással, úgy, hogy minden honvéd megtanulja a rajparancsnok, az irányzó és a kezelő tevékenységét.

A következő kérdés, mellyel a foglalkozásvezető megismerteti a honvédeket a tűzbeszűntetés, a tűzszűnetek és a pihenő.

A szakaszparancsnok 2—3 honvédet megkérdez azután s meggyőződik arról, hogy az eddig átvett anyagot valóban elsajátították-e. Csak ezután tér át a lőszerpótlás technikai részének oktatására. Megmagyarázza, hogy milyen távolságra lehet a tüzelőállástól az aknavetőszázad lőszervevételezőhelye. Kijelöl egy honvédet lőszeresnek és parancsot ad neki, hogy a felvételezőhelyről milyen menetvonalon hozzon lőszert a tüzelőállásba. Így egy-két gyakorló beállításával szemléltetően oktatja a szakaszparancsnok a többiekkel a helyes magatartást, azt hogy hogyan lehet rejtve és gyorsan előrehozni a lőszert a tüzelőállásba.

A tüzelőállás-változtatás témakörénél a szakaszparancsnok elmondja, hogy hogyan kell beszűntetni a tüzelést s hogyan kell aknavetőt és egyéb anyagot szállításra kész állapotba helyezni.

A fentiek begyakorlása után a szakaszparancsnok egy rajt állít össze, melynek a következő feladatot adja:

„A lövészzszakasz, melynek támadását rajunk támogatta előretört és új állásokat foglalt el. Rajunk azt a parancsot kapta, hogy 500 m-t előre változtasson tüzelőállást. Aknavetőt felmálházni!”

Amikor a raj megkezdí a parancs teljesítését, a szakaszparancsnok velük megy, figyelí, hogy hogyan végzik az egyes beosztottak feladataikat, hogy a rajparancsnok helyesen adja-e ki a vezényszavakat s a katonák helyesen hajtják-e azt végre, hogy helyesen foglalják-e el az új tüzeőállást.

A foglalkozás befejeztével a szakaszparancsnok rövid megbeszélést tart. Kíértékeli a honvédek teljesítményét, különösen a rajparancsnokokét, hogy azok milyen mértékben sajátították el a vezényszavak kiadását, megállapítja a kezelők hibáit. Ezután osztályozza honvédeit, hogy kí milyen eredménnyel sajátította el az aknavetőkezelő támadásban elvégzendő tevékenységét.